

“Livsmedelskedjans regionala innovationssystem”

2021-02-26

Johanna Lund, Matilda Persson och Roger Uddstål,
RISE

Bakgrund

- RISE har på uppdrag av Sweden Food Arena sammanställt det svenska stödsystemet till livsmedelsvärdekedjan för regionerna Västra Götaland, Skåne, Västerbotten och Norrbotten.
- Systematiken i stödsystemen beskrevs i dessa regioner utifrån perspektiven finansiellt stöd och innovationsstöd som kan utnyttjas av livsmedelssektorn.
- Studien genomfördes som en skrivbordsundersökning kompletterat med telefonintervjuer.

Definition innovation

"An 'innovation' is the implementation of a new or significantly improved product (goods or service), or process, a new marketing method, or a new organisational method in business, practices, workplace organisation or external relations."

Livsmedelsvärdekedjan i tre regioner

- Region Skåne och Västra Götaland är Sveriges tunga livsmedelsregioner, både gällande antal företag och det stöd som finns att tillgå
- Livsmedelsverksamheten i Norr- och Västerbotten är mindre omfattande

Finansieringsmöjligheter som finns regionalt i hela Sverige

- Almi - erbjuder företag innovationsstöd och finansiellt stöd
- Landsbygdsprogrammet - olika stöd och ersättningar för miljö, hållbarhet och innovation
- Europeiska Regionala Utvecklingsfonden (ERUF) – finansierar bl.a. regional utveckling, bygger på regional motfinansiering

Budget Landsbygdsprogrammet och ERUF

Budget 2014-2020	Regioner		
	Västerbotten och Norrbotten	Västra Götaland	Skåne
Landsbygdsprogrammet totalt, kr	780 341 338	909 807 508	948 666 711
	Övre Norrland (Västerbotten, Norrbottens län)	Västsverige (Västra Götaland, Hallands län)	Skåne-Blekinge
ERUF totalt (exkl. budget tekniskt stöd), miljoner euro	202	53	58

Västra Götaland finansiellt stöd

- Statliga pengar går till företagsstöd och inte projektmedel
- Unika utformningar av stöd, exempelvis *FoU-checkar*
- Kvalificerar för regionalt investeringsstöd

Västra Götaland innovationsstöd

- Exempel på satsningar från regionen på innovationsstöd med särskild livsmedelsinriktning:
 - Livsmedelsacceleratorn
 - Lokalproducerat i Väst
 - Industriell Dynamik
- Västra Götalandsregionen har stor budget för regionala projektmedel och s.k. *verksamhetsbidrag*.

Skåne

Skåne finansiellt stöd

- Livsmedel pekas ut som en av de smarta specialiseringsstrategierna för Region Skåne (styr användningen av EU:s regionalfondsmedel för forskning och innovation)
- Region Skåne erbjuder flera olika stöd (exv. affärsutvecklingscheckar för digitalisering och internationalisering)

Innovationsstöd Skåne

- Både långsiktiga satsningar och tillfälliga satsningar organiserade i projekt
- Kluster
 - Region Skåne förmedlar en del av sina medel via dessa,
 - Nära sammankopplade med Skånes innovationsstrategi

Västerbotten och Norrbotten

Västerbotten och Norrbotten finansiellt stöd

- Regionerna i Norr måste till stor del prioritera medfinansiering av EUs strukturfondsmedel, där innovation dock prioriteras som en viktig åtgärd
- Regionerna kvalificerar till regionalt investeringsstöd

Västerbotten och Norrbotten innovationsstöd

- Innovationsstödet är mest utvecklat mot primärproduktionen
- Innovationsrådgivning och utbildning till primärproducenter sker ofta i projektform

Analys de tre regionerna – stödsystemet innovation livsmedelsvärdekedjan

- Mer eller mindre komplicerat och svårgripbart oavsett region (många aktörer, svårt att hitta information)
- Har ett stort fokus på primärproduktionen i alla tre regioner
- Starkare och mer utvecklat i Skåne och Västra Götaland, jämfört med Norr- och Västerbotten

Analys de tre regionerna

- Regionerna Skåne och Västra Götaland
 - livsmedelsförädlade företag är tydligt sammankopplade med forskare på regionens universitet och institut
 - prioriterar livsmedelsområdet och avsätter pengar direkt till företagens utveckling och till projektinnovationsstödare med uppdrag att stötta företagen
- VGR är den region som av dessa tre satsar mest medel på regional utveckling kopplat till livsmedelsindustrin

Analys de tre regionerna

- Både tillfälliga satsningar och långsiktigt stöd
 - Tillfälliga satsningar ofta organiserade i projekt, positivt med nytänkande och flexibilitet, men på bekostnad av långsiktighet
 - Långsiktigt stöd skapar möjlighet att bibehålla den kunskap som genereras och kunna växla upp framåt
- Många olika regionala projekt som drivs parallellt - större slagkraft om de samverkade

Slutsatser

- Väldigt komplext att analysera stödsystemet & ibland svårt att jämföra regioners satsningar
- Det är stor skillnad mellan de tre regionerna kopplat till innovationsstödet för livsmedelsvärdekedjan
- För den enskilda företagaren kan det vara svårt att söka de regionala finansiella stöden

Slutsatser

- Tillgången till innovationsstöd är ofta geografiskt begränsad
- Både långsiktiga finansierade aktiviteter och löpande projektaktiviteter behövs

Tack!

Johanna.Lund@ri.se

Matilda.e.Persson@ri.se

Roger.Uddstål@ri.se

